

Een echt gesprek helpt

Een gesprek over werk, vrienden, vrije tijd, seksualiteit of financiën helpt zowel verpleegkundigen als patiënten bij het omgaan met een chronische ziekte. Dat geldt zeker ook voor mensen met dementie.

Bron – 25 oktober 2018

<https://amazingerasmusmc.nl/waardegedreven-zorg>

Dat blijkt uit onderzoek van Janet Been-Dahmen, die onlangs – bericht oktober 2018 - aan het Erasmus MC promoveerde. Een verkennend gesprek over niet-medische levensaspecten ('hoe gaat het nu écht met u') blijkt de vertrouwensband tussen patiënt en verpleegkundige te verbeteren. Ook leerden patiënten hun problemen zelf het hoofd te bieden.

Betrokkenheid

De gesprekken bleken bij patiënten tevens grotere medicatietrouw te weeg te brengen. Verpleegkundigen die de gesprekken voeren, leggen op hun beurt een grotere patiëntbetrokkenheid aan de dag, zo blijkt uit het onderzoek van Been-Dahmen.

Wilt u aangeven hoe het met u gaat op het gebied van:

Uw antwoord kunt u aangeven door aan te kruisen:

- 1 = goed
- 2 = niet goed, maar ook niet slecht
- 3 = niet goed

Zelfmanagement Web

Samen met collega's van NURSE-CC, een samenwerkingsverband van Kenniscentrum Zorginnovatie van de Hogeschool Rotterdam, het Erasmus MC en de Erasmus Universiteit, bedacht Janet Been-Dahmen het zogeheten

Zelfmanagement Web. Dat Web is een kleurrijk, concreet gesprekshulpmiddel met levensthema's waarop de chronische aandoening mogelijk invloed heeft.

Op maat

Aan de hand van het Web, dat tijdens het gesprek op een A-viertje op tafel ligt, kan de patiënt vertellen hoe het gaat. Door de gesprekken krijgen zowel de verpleegkundige als de patiënt inzicht in de levensaspecten die goed gaan, en minder goed lopen. "Waar de patiënt tegenaan loopt, verschilt per persoon. Met het Zelfmanagement Web mag de patiënt helemaal zelf bepalen waarover hij of zij het wil hebben. Je kunt de gespreksthema's goed op maat snijden", zegt de onderzoekster.

Vermoeidheid

Mensen met een chronische ziekte ervaren dikwijls dat hun ziekte gevolgen heeft voor hun sociale leven en hun psychische welbevinden. "Ze voelen zich bijvoorbeeld niet goed begrepen door vrienden als ze door vermoeidheid niet kunnen meedoen aan activiteiten. Of ze zien er tegenop om weer aan het werk te gaan. Ook voelen ze zich soms bang of verdrietig. Dat zijn zaken die tijdens een spreekuur niet vaak ter sprake komen. Daar gaat het vooral over bloedwaarden en medicijngebruik, over de medische zaken."

Werkbaarheid

Patiënten kunnen hun ziekte beter het hoofd bieden als ze ook bij deze niet-medische 'randverschijnselen' worden ondersteund, bleek uit een eerste peiling van de behoeften. De vraag was echter hoe verpleegkundigen die aspecten op een gestandaardiseerde én prettige manier konden aankaarten. Uit dat onderzoek vloeide het Zelfmanagement Web voort, dat vervolgens als interventie op twee verschillende afdelingen in het Erasmus MC werd onderzocht op werkbaarheid en effectiviteit.

Vervolgonderzoek

"We hebben nog geen significant verschil kunnen meten op het vertrouwen in eigen kunnen en de kwaliteit van leven van patiënten die het Web hebben gebruikt. Maar wellicht komt dat nog na vervolgonderzoek." Het Zelfmanagement Web is inmiddels een vrij verkrijgbaar gesprekshulpmiddel dat kan worden ingezet door verpleegkundigen die met chronisch zieke patiënten werken.

Waardegedreven Zorg

De studie van Been-Dahmen past naadloos in een opkomende trend in de geneeskunde: Waardegedreven Zorg. Dat houdt in dat naast de absolute fysieke uitkomstmaten van een behandeling vooral ook de door de patiënt ervaren gezondheidswinst wordt gemeten. "Een nefroloog zei tijdens mijn studie: we krijgen hier niet per se beter functionerende nieren van, maar wel beter functionerende patiënten."